

Melkveehouders Verdam en Roubos starten proef met mestscheiding

'Mestscheiden creëert afzetkansen'

Met het aanscherpen van de mestnormen zullen melkveehouders steeds meer mest moeten afvoeren. Melkveehouder Jos Verdam uit Renswoude moet met de geplande uitbreiding wellicht over enkele jaren 5.000 kubieke meter mest afzetten. Walter Roubos uit Leersum heeft met zijn mestscheider een 'proefproject' bij Verdam om te beoordelen of dit een oplossing biedt.

Tekst en beeld: Reinout Burgers

Het melkveebedrijf van Jos Verdam ligt aan de rand van het dorp Renswoude. Op een kilometer afstand wordt flink gebouwd aan nieuwe woningen. Verdam had eerst een gemengd bedrijf van varkens en melkvee, maar door de bouw van een nieuwe wijk kon hij eigenlijk niet meer met zijn varkens verder, maar kreeg hij wel mogelijkheden om zijn melkveehouderij uit te breiden. Van een grupstal met zo'n 60 koeien heeft hij nu een prachtige nieuwe stal met drie robots en plaats voor 225 koeien. Op dit moment staan er 130 koeien het jaar rond in de nieuwe stal, maar het is de bedoeling dat zijn veestapel naar 225 koeien wordt uitgebreid. In een nieuw bijgebouw houdt hij het jongvee aan voor die uitbreiding.

Voorlopig zal er geen echte snelle uitbreiding zijn. Afgezien van de hoge quotumkosten loopt Jos Verdam namelijk ook tegen het mestafzetprobleem aan. „Ik moet nu met 130 koeien en jongvee 1.500 kubieke meter afzetten”, vertelt Verdam, die volgens de Bedrijfsspecifieke excretie (BEX) zijn mestboekhouding bijhoudt. Hierdoor hoeft hij 400 kubieke meter minder mest af te voeren. „Dat wordt straks met het aanscherpen van de fosfaatsnorm nog meer. Als ik met 100 koeien wil uitbreiden, betekent dat nog eens 2.000 kubieke meter mest extra. Dan moet ik misschien wel 5.000 kubieke meter mest afzetten.” Met de huidige mestafzetkosten van rond de 10 euro per kubieke meter voor rundermest zou dat neerkomen op 50.000 euro.

Mestscheiden

Verdam werd door de Melkvee Academie gevraagd of zij op zijn bedrijf met een proef mochten beginnen om mest te scheiden. „Ik had er wel interesse in, omdat ik

De mestscheider van Walter Roubos (r) scheidt de drijfmest van melkveehouder Jos Verdam (l) in een dikke (zie foto) en een dunne fractie.

toch graag wil weten hoe ik mijn mest voordelig kan afzetten. Het probleem op mijn bedrijf is vooral fosfaat. En hoe kan ik mijn fosfaat zo goedkoop mogelijk afzetten, terwijl ik de stikstof kan behouden. Ik voer namelijk in verhouding teveel stikstof af.”

Verdam dacht dat hij met het scheiden van mest een oplossing voor zijn specifieke probleem had gevonden. Maar de resultaten vallen voor hem op dit moment een beetje tegen. „Ik had gehoopt dat er door de scheiding van dikke en dunne fractie meer fosfaat in de dikke fractie zou achterblijven. Het schommelt echter zo rond de 15 tot 20 procent.”

Het uiteindelijke resultaat is sterk afhankelijk van het gevoerde rantsoen, toegepast boxstrooisel en de hoeveelheid spoelwater. Toch zorgt mestscheiding wel dat de verhouding tussen fosfaat en stikstof verandert, maar het effect is minder groot dan Verdam hoopte.

De kosten voor mestscheiding liggen tussen de 1,5 tot 2 euro. Verdam: „Iedereen had verwacht dat de mestafzetkosten zouden stijgen, maar ze blijven rond de tien euro hangen en dalen zelfs. Er is nog steeds vraag.”

Dikke fractie

De tegenvallende resultaten en de lagere mestafzetkosten zijn nog geen reden om mestscheiding terzijde te schuiven. Volgens Walter Roubos, die een melkveehouderij en loonbedrijf in Leersum heeft, zijn er toch nog wel een aantal andere voordelen. „Je hebt minder mestopslag nodig, want de dikke fractie kun je buiten opslaan en afdekken. Daarnaast mag je de vaste mest op kleigrond en waar maïs wordt verbouwd nog tot in

het najaar uitrijden en onderwerken. Je verlengt daardoor de uitrijperiode. Bovendien hoef je in het voorjaar niet met zware machines het land op om de vaste mest uit te rijden.”

Roubos heeft afgelopen januari een Tri-rod mestscheider aangeschaft. De mest wordt gescheiden via het wringerprincipe. Deze mestscheider heeft volgens Roubos een laag energieverbruik, lage kosten per kubieke meter en is weinig storingsgevoelig. De dikke fractie is stapelbaar en heeft een drogestof-percentage van 16-26. Roubos heeft in eerste instantie de mestscheider voor zijn eigen melkveebedrijf gekocht, maar ook met de bedoeling deze te verhuren.

Afzetmogelijkheden

Er ontstaan naar de mening van Roubos nieuwe kansen voor de afzet van vaste mest.

„Wellicht een van de grote voordelen is dat je de afzetmogelijkhe-

den van de mest verbetert. Er zijn bijvoorbeeld natuurgonden waar alleen vaste mest op mag worden gebracht. Je kunt er zelfs een SAN-subsidie Vaste Mesttoeslag van 95 euro per hectare voor ontvangen. In Groningen en Friesland is relatief veel natuurgond. Ik heb mijn mestscheider al zes weken verhuurd in Friesland. Daar moesten ze vaste mest hebben. Stel je voor dat je als melkveehouder een aantal tonnen vaste mest voor nul euro kunt afzetten op de natuurgonden. Dat is interessant.”

„Er zijn echter ook mogelijkheden voor afzet in de fruitteelt, daar is vraag naar vaste mest. Ook akkerbouwers kunnen voordeel hebben van vaste mest. Ze kunnen eerder uitrijden en mogen de mest gewoon opslaan. En de vaste mest zorgt voor meer organisch materiaal op hun land.”

Investeren verstandig

Roubos erkent dat er met de huidige mestafzetkosten een

beperkte inzetbaarheid is van mestscheiding. Het is nu vooral het noorden waar vraag is naar vaste mest. De vraag blijft of een investering in mestscheiding op dit moment verstandig is.

Roubos: „De afzet moet je van te voren regelen, maar er valt niets te regelen als je geen mestscheider hebt. Ik zie op termijn meer mogelijkheden, zoals afzet in de zandgebieden of tuinbouw en boomteelt. Ik ben in overleg om vaste mest naar de biovergister te brengen. Voor het tarief van mestafzet willen zij het waarschijnlijk graag hebben. Ook voor compostering kan vaste mest een interessante optie zijn.”

Verdam: „Als Walter Roubos voor de afzet zorgt dan kan hij zijn mestscheider hier neerzetten en als het een paar euro besparing oplevert dan is het interessant. Ik heb minder kosten en ik kan meer mest op eigen land kwijt.”

Verslaggever Reinout Burgers in gesprek met Jos Verdam en Walter Roubos (van links naar rechts)

BEDRIJFSGEGEVENS

Melkveehouder Jos Verdam uit Renswoude heeft 130 melkkoeien. Melkveehouder annex loonwerker Walter Roubos uit Leersum heeft 60 melkkoeien.

Aan de koffietafel praten zij over mestscheiding.

Datum: vrijdag 11 juni.

Tijd: 13:00 uur.

Koffie: Walter Roubos: „Ik drink steunkoffie: alles er op en er aan.” Jos Verdam:

„Ik drink hem net zo, maar wel zonder velletjes.”